

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань інтеграції України до Європейського Союзу

13 березня 2026 року

Веде засідання голова Комітету КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, розпочинаємо чергове засідання Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу. Звертаюся до колег членів комітету, маємо з вами попередній порядок денний.

Хочу звернути вашу увагу, що ми мали би дещо скоригувати його з огляду на те, що один із законопроектів, які ми планували до розгляду, це пункт 12, проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання базової соціальної допомоги (реєстраційний номер 14051 від 18 вересня 2025 року), поданий Кабміном, він був відхилений і знятий з розгляду 10 березня. То його необхідно виключити з нашого порядку денного і додати, пропанувала би, у нас зайшла вдруге ратифікація, яка була відхилена теж Верховною Радою України, проект Закону про ратифікацію Фінансової угоди "Покращення мереж автомобільних доріг у рамках Ініціативи ЄС "Шляхи солідарності" ("Відновлення транспортних мереж") між Україною та Європейським інвестиційним банком (0368 від 10.03.26 року), подана Президентом України. Ми вже її з вами розглядали, тобто насправді це достатньо таке технічне питання, я пропонувала би його додати до порядку денного.

От з такими змінами пропоную затвердити проект порядку денного.

Хто – за? Колеги, прошу висловлюватися.

І Климпуш-Цинцадзе – підтримую.

ГАЛАЙЧУК В.С. За.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалено одноставно.

І в нас було прохання від колег з Мінфіну, наскільки я розумію, що є потреба відпустити заступника міністра, раніше розглянути, першим, законопроект, який у нас визначений третім, пункт третій порядку денного. Законопроект за реєстраційним номером 14396: проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань у зв'язку із застосуванням санкцій. Він поданий був Кабміном 23 січня 26-го року. То, я думаю, колеги, що не будете проти, що ми його першим розглянемо.

І я запрошую тоді до слова заступника міністра фінансів з питань європейської інтеграції пана Юрія Драганчука.

Будь ласка, пане Юрію.

ДРАГАНЧУК Ю.О. Дуже дякую, колеги.

Вашій увазі пропонується проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань у зв'язку із застосуванням санкцій. Законопроект пропонується з метою ефективної реалізації рішень РНБО про застосування санкцій з метою обміну інформацією між різними органами державної влади і митницею. Тобто законопроектом визначається чіткий порядок дій митних органів під час здійснення митних формальностей та прийняття рішень митних органів у разі застосування санкцій відповідно до Закону "Про санкції".

Зміни встановлюються наступні. Тобто встановлюється автоматичний обмін інформацією щодо застосування санкцій та встановлення структури власності юридичної особи шляхом електронної взаємодії між

Держмитслужбою та держателями Державного реєстру санкцій і Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. Також визначається чіткий порядок дій митних органів під час здійснення митних формальностей та прийняття ними рішення у разі застосування санкцій відповідно до закону.

За результатами експертизи, проведеної Урядовим офісом, встановлено, що проект не регулюється зобов'язаннями України у сфері європейської інтеграції. Прошу підтримати.

Якщо простими словами, законопроект спрямований на те, щоб у разі застосування санкцій митниця ефективно діяла, маючи на це достатню інформацію. Для того, щоб вона мала цю інформацію, запроваджується автоматичний обмін з митними органами. Щоб це зробити, потрібен закон, тому що у митній сфері це регулюється Митним кодексом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Юрію.

Чи є в колег запитання до pana Юрія?

Якщо немає, то спочатку по суті. Все-таки наші фахівці вбачають в цьому законопроекті речі, які все-таки стосуються наших євроінтеграційних зобов'язань, а на основі їхнього аналізу доходять висновку, що це не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції. Я чую те, що ви сказали, що Урядовий офіс вважає, що це національне законодавство. Чи, я не знаю, пане Олександрє Ільков, у вас була можливість ознайомитися з нашим проектом висновку вашим фахівцям, і мені видається, що досить аргументовано викладена позиція, що це все-таки стосується наших зобов'язань, але застережень стосовно відповідності у наших фахівців немає.

ІЛЬКОВ О.М. Добрий день, шановна Іванна Орестівна. Ми, власне, вважаємо, що оскільки законопроект не імплементує, не транспонує жодних

норм відповідного Регламенту, то це все-таки питання більше це... Але ми не будемо заперечувати, якщо ви визнаєте його таким, що не суперечить. В принципі, позиція в тому, що немає застережень ні в нас, ні в комітеті, співпадає в цій частині.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи є якісь інші думки, пропозиції, чи можу ставити на голосування проект висновку?

Тоді я в такому вигляді, як нам запропонували наші фахівці з секретаріату, пропоную затвердити такий висновок, що положення проекту закону не суперечать міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Хто – за? Прошу висловлюватися.

Я – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення одностайне.

ДРАГАНЧУК Ю.О. Іванна Орестівна, якщо можна, у мене тут просто ще один законопроект по SEPA. Якщо можна, попросити його...

ГОЛОВУЮЧА. А, по SEPA, да, їх аж цілих два, пане Юрію, бо є ще альтернативний, не тільки ваш. Ви ж так не думайте, що ми не будемо розглядати...

ВІНТОНЯК О.В. Доброго дня. Я перепрошую, Вінтоняк за попереднє рішення – за. Я просто не встигла, звук у мене підключався довго.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Олено.

ВІНТОНЯК О.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ще більше одногосно ми – за. Дякую.

Колеги, не буде заперечень, якщо ми тоді перейдемо до двох законопроектів по SEPA. Це, якщо я не помиляюся, 7 і 8 пункти нашого порядку денного. Тому що є... Ні-ні-ні, чекайте, це не SEPA, вибачте, це інші.

_____ . 9, 10 ніби.

ГОЛОВУЮЧА. 9, 10. Да, 9, 10.

Це 9 пункт: проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро (SEPA) (14327 від 23 грудня 2025), поданий Кабміном. І відповідно з такою ж назвою альтернативний законопроект 14327-1 від 9 січня 2026 року, поданий народним депутатом Железняком та іншими колегами.

Тому я, пане Юрію, буду просити вас і представити відповідно урядовий законопроект, а також висловитися, і я думаю, що у Мінфіну є позиція стосовно і альтернативного законопроекту.

ДРАГАНЧУК Ю.О. Дякую, Іванно Орестівно.

Шановні колеги, як, напевно, вже всі знають, законопроект розроблений з метою приведення законодавства у сфері запобігання та протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму у відповідність до актів права Європейського Союзу. Тому це один з, що саме не є... євроінтеграційних законопроектів, і є обов'язковою умовою для забезпечення подання офіційних заяв на приєднання України до SEPA. Це, ми вважаємо, є стратегічним кроком до інтеграції в європейський фінансовий простір, яким вже користуються понад 500 мільйонів людей та бізнесу у 42 країнах Європи.

З точки зору, ну, як Мінфін скажу про фінансові бенефіти вступу. По нашим підрахункам, це до 100 мільйонів євро економії бізнесу щорічно, і плюс до того, за оцінками Мінекономіки, це зниження транзакційних витрат і стимулу для експорту наших послуг, що дасть 610 мільйонів доларів економії, скажемо так.

Були дискусії з приводу... Цей законопроект вже подавався у виді, щоб спір... Виникло питання щодо тримача реєстрів цієї інформації, клієнтів, тому що оригінально передбачалося, що це буде державна податкова служба, але у зв'язку з низькою довірою, скажемо так, суспільства щодо і там витоків можливої інформації, було прийнято компромісне рішення, що цей реєстр буде знаходитися в Міністерстві фінансів і доступ до цього реєстру буде чітко регламентовано у відповідності, як це зроблено у країнах-членах Європейського Союзу.

Чим відрізняється, одразу скажу, про депутатський законопроект. Чим відрізняється? По суті, ідентичні два законопроекти. Єдина різниця в тому, що у депутатському законопроекті додатково ще передбачається процедура обрання керівника державного фінмоніторингу на конкурсі. По аналогії там з БЕБ, з митницею просто точно так само більшість міжнародників з правом голосу. Це єдина відмінність.

Наскільки я розумію, по результатах, було там багато дискусій, скажемо так, популізму з приводу цього законопроекту, інформації в ефірі, яка не відповідає дійсності. Після декількох дискусій у фінансовому комітеті

Верховної Ради було прийнято рішення, я так розумію, щоб доопрацювати і зробити один законопроект єдиний, який включає і побажання уряду, який суто євроінтеграційні, і побажання народних обранців щодо вибору керівника державного фінмоніторингу у зв'язку з останніми подіями. Тому я сподіваюсь, що вже у нас є консенсус і в результаті буде депутатська версія закону, яка відрізняється від цих двох, що ми зараз представляємо. Але з точки зору відповідності нормам праву ЄС і директивам всі ці два, які розглядаються, третій, який буде, вони повністю відповідають ЄС. Тому я прошу підтримати і один, і другий, і в результаті буде третій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Юрію, у мене питання. Скажіть, будь ласка, чи Мінфін як ініціатор цього законопроекту в уряді проводив якісь консультації з Європейською комісією, чи є висновок Європейської комісії стосовно того принаймні урядового, якщо він засилався на експертизу?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Так, Іванна Орестівна, проводились консультації неодноразово, напевно, вже більше року проводяться ці консультації, вони підтримують. Формальний висновок буде через тиждень.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто формального висновку ще немає?

ДРАГАНЧУК Ю.О. Формального висновку немає, у зв'язку якраз з тою ситуацією, що у нас декілька законопроектів. Але я можу відповідально заявити, що він буде і Європейська комісія це підтримає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Я завжди вдячна за відповідальні заяви, але документ завжди помагає.

Будь ласка, пане Олександр Ільков, хотіла б почути Урядовий офіс.
Щодо обох, будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. Пан Юрій, власне, ключову позицію сказав стосовно консультацій. То він насправді проходить декілька раундів консультацій, і там дійсно є погодження від DG FISMA, яке, в принципі, формує позицію. Крім того, він у нас є частиною нашого Плану України, тобто там так само підтверджено його відповідність. Але зрештою має бути фінальна оцінка стосовно... фінальна оцінка Європейської платіжної ради в разі подання. Але відповідно до всіх попередніх переговорів з Європейською комісією він вважається погодженим. З нашої точки зору теж до нього зауважень немає, тому ми підтримуємо урядовий.

Стосовно другого альтернативного проекту. Як абсолютно вірно пан Юрій зазначив, в частині SEPA він є абсолютно ідентичним.

Що стосується положень про держфінмоніторинг. Автор законопроекту посилається на міжнародні стандарти, рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF), але, власне, сама рекомендація говорить про необхідність бути операційно незалежним і автономним для самого органу, що може бути реалізовано в різні способи. Тобто прямої рекомендації про те, що ця незалежність має досягатися за рахунок обрання керівника органу там через конкурс, стандарти FATF про це не говорять, це ми за усталеною практикою звикли так вважати, що тільки обраний керівник на незалежному конкурсі, то одразу орган стає від цього незалежним.

І зрештою в цій частині, оскільки вона дійсно зараз є достатньо актуальною у відносинах з нашими партнерами, там, безумовно, що ці підходи потребують додаткових консультацій, опрацювання з нашими партнерами. В тих поточних зобов'язаннях, які ми маємо, власне, там дорожні карти, да, які узгоджувалися Єврокомісією, бенчмарки, які у нас, у нас немає окремого зобов'язання стосовно необхідності обрання чи, вірніше,

призначення, тому що це все-таки центральний орган виконавчої влади, керівник Держфінмоніторингу на конкурсних засадах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Одночасно ви не вбачаєте, правильно я розумію, що проект висновку вашого не вбачає якихось порушень наших міжнародно-правових зобов'язань і в цьому законопроекті?

ІЛЬКОВ О.М. Ми не вбачаємо, звичайно.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Я хотіла просто почути, що... бо це не зовсім чітко було зрозуміло з того, що ви сказала. Дякую.

Я переконана, знаєте, що ми маємо, коли в дорожніх картах щось не передбачено, ми все-таки маємо реагувати на реальні події, і явно те, що зараз твориться з фінмоніторингом, як він використовується, це і для накладання всяких незаконних санкцій і так далі, і як себе поводить зараз чинний голова фінмоніторингу, то я думаю, що перезавантаження цього органу вже давно не просто на часі, а вже і перезріло. Тим більше, що пан Юрій говорить про те, що вже на майданчику профільного комітету є згода стосовно об'єднання цих законопроектів, і це означає, що все-таки буде і ця процедура запропонована в якомусь іншому вигляді в порівнянні з тою, яка на сьогодні є стосовно призначення особи, яка не демонструє жодної незалежності, і насправді вже там звинувачується в кількох корупційних справах, принаймні з роботи на... є підозрюваною в кількох корупційних справах попередніх своїх робіт. Мені дивно, що ми продовжуємо тримати таку людину на чолі фінмоніторингу. Ну, але це моє особисте враження.

Колеги, чи є запитання до пана Юрія чи до пана Олександра стосовно цих законопроектів? Чи ми могли би переходити до ухвалення проектів рішень?

Якщо немає, це я до членів комітету... Так.

ІЛЬКОВ О.М. Перепрошую, Іванна Орестівна. Можна ще одну тоді ремарку?

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка, да.

ІЛЬКОВ О.М. Я думаю, що пан Юрій просто мене підтримає в цьому, як би питання в тому, що ці там законопроекти по SEPA з тим змістом, який вони містять, вони будуть окремо оцінюватися і Європейською комісією, потім Європейською платіжною радою. І ми просто вбачаємо ризик в тому, що там додавання до них речей, які там не мають жодного відношення до SEPA, просто ускладнять проходження відповідного законопроекту через Верховну Раду. Це точно буде довша дискусія, і, власне, в нас потім можуть виникнути проблеми з оцінкою їх міжнародними партнерами. Тому ми ще раз підтверджуємо позицію, що у нас там немає принципових заперечень в цій частині, але, я думаю, що треба просто додатково подумати, наскільки доречно об'єднувати, в принципі, не пов'язані між собою речі в такому важливому євроінтеграційному законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє.

Ну, насправді це питання до профільного комітету, саме там буде вирішуватись, чи об'єднувати, чи не об'єднувати ці законопроекти. Ми насправді таких рекомендацій як комітет давати не можемо, можемо тільки оцінити, наскільки той чи інший законопроект відповідає нашим зобов'язанням, а я так розумію, що до обох застережень у вас як у керівника Урядового офісу на основі висновку Урядового офісу немає. А питання, те, що потребує дійсно такого додаткового політичного обговорення, воно, безумовно, буде затягувати напевно цей процес, але, можливо, дасть кращий спільний результат. Я думаю, що всі ми, колеги з комітету, також зрозуміли,

що уже ті речі, які безпосередньо стосуються нашої відповідності з метою приєднання до права Європейського Союзу, з метою приєднання до зони єдиних платежів вони вивірені і в одному, і в другому законопроекті. І вивірені, і узгоджені. Правильно? Я ні в чому не помилилася.

Колеги, я хотіла би тоді запропонувати перейти до ухвалення проектів рішень. Насправді вони однакові для обох законопроектів.

Якщо немає заперечень, я би поставила до обох законопроектів відразу проекти рішень і прошу голосувати щодо першого і до другого, основний 14327, альтернативний 14327-1. Проект висновку і щодо одного, і щодо другого, що проект закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу.

Насправді, до речі, якраз, Урядовий офіс, прошу мене поправити, пане Олександр, якщо я неправильно це розумію, якраз говорить про те, що проект акта потребує погодження з Європейською комісією. Правильно? Це у вашому висновку так ідеться?

ІЛЬКОВ О.М. Який саме?

ГОЛОВУЮЧА. В мене написано, це в обох ваших висновках.

ІЛЬКОВ О.М. Дивіться, по-перше, з Європейською комісією погоджувався там, власне, урядовий законопроект, і ми говоримо про те, що там фінальна оцінка буде зроблена Європейською платіжною радою при оцінці подання заявки. Але на сьогодні там як би всі інші оцінки є, як сказав пан Юрій, тобто формальний лист з підтвердженням, який все рівно не є фінальною оцінкою з точки зору подання заявки в SEPA, буде через тиждень.

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Добре. Тоді ми не будемо це додавати, хоча мені здається, що було би правильно мати таке положення, що проект акта

потребує погодження з Європейською комісією, тому що якщо ми говоримо про там третій спільний законопроект з "д", то він точно буде потребувати нового погодження.

Я би пропонувала, власне кажучи, ну, там це тримати в фокусі і принаймні мати це відображеним в аргументаційній частині, що погодження з Європейською комісією є важливим з огляду на те, що це там план України, з огляду на те, що це відповідні зобов'язання, усталена практика нашої взаємодії з ЄС. Я думаю, що це якраз буде підставою для вже профільного комітету там остаточно визначатися з текстом.

Тому, колеги, повертаюся до резолютивної частини. Проект закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу щодо обох законопроектів – і основному 14327, і альтернативному 14327-1.

Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климуш-Цинцадзе – за обидва проекти висновків.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за обидва.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за обидва.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за обидва.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за обидва.

ГОЛОВУЮЧА. Мельник, я не знаю, чи є на зв'язку. Це колеги з секретаріату.

_____. Немає наразі.

ГОЛОВУЮЧА. Ну, але маємо кворум і маємо одностайне рішення.

Дякую, пане Юрію.

ДРАГАНЧУК Ю.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє.

Ми повертаємося до початку нашого...

_____. Пані голово, у нас ще на зв'язку є народний депутат пан Михайло Лаба.

ГОЛОВУЮЧА. Є вже пан Михайло? Добре.

Тоді, колеги, за нашою традицією ми розглянемо законопроект авторства нашого колеги народного депутата Лаби. Йдеться про пункт 6 порядку денного: проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо безмитного ввезення транспортних засобів для учасників бойових дій та інших громадян, які постраждали внаслідок військової агресії проти України. Законопроект з реєстраційним номером 14006 від 4 березня 25-го року, поданий паном Лабою.

Панє Михайле, будь ласка, вам слово для короткого представлення законопроекту. Будь ласка.

ЛАБА М.М. Доброго дня, шановна Іванно Орестівно! Доброго дня, шановні колеги! Я дякую вам передусім за все, за підтримку мого законопроекту 12010, який був десь, скажемо, рік тому назад, про гуманітарне реагування, який сьогодні почав уже працювати і допоміг благодійним фондам і громадським організаціям, волонтерському руху всьому ввозити транспортні засоби і залишати їх для гуманітарного реагування, тобто евакуації людей. Це транспортні засоби, які можуть бути на балансі громадських, благодійних фондів, в тому числі закордонних.

Він так, як і цей законопроект, починався з обговорення, і я хочу сказати, що сьогодні, як ніколи, і бачимо ситуацію на фронті, і потреба таких транспортних засобів завжди відкрита, тобто це зношеність автомобіля, але вони свою функцію виконують, наші військові, наші волонтери їх використовують для евакуації поранених, доставки боєприпасів, продовольства, мобільних груп, роботи розвідки та дронів і так далі, і так далі. Але мова зараз іде про автомобілі і про можливість ввезення для учасників бойових дій.

Так, тут трошки ширше написано: осіб, які постраждали від війни (і, скажемо, тут буде дискусія між першим і другим читанням), інших визначених категорій громадян. Я би хотів, щоб даний законопроект не мав корупційних складових, тому і чітко прозоре використання саме для учасників бойових дій, тому будемо вважати, що його треба подати до залу на перше читання, а, дійсно, між першим і другим читанням доопрацювати.

З огляду на те, що разом є ще зареєстровані колегами нашими, народними депутатами, законопроекти подібні, 14007, 14008, щодо змін до Митного кодексу про звільнення від ввізного мита транспортних засобів, щодо звільнення від ПДВ та акцизу при ввезенні таких транспортних засобів, свідчить про широку політичну та суспільну підтримку самої ідеї спрощення ввезення автомобілів для фронту. Тому ця статистика говорить про кількість ввезення, перетину через кордон, побажання цього здійснити, і сьогодні ще ці транспортні засоби для родин наших військових, на жаль, і тих, хто загинув, вони виконують і соціальну функцію, комунікації і логістики, тому що... *(Не чути)* сказати бомбардується і залізниця, і відсутні, скажімо, багато, тисячі маршрутів, які злетіли, транспортних, автобусних перевезень, і це ще як засіб пересування і для родин, і використання у власних цілях родин героїв і родин тих, хто зараз воює.

Тому я би хотів ваш комітет і вас, колеги, попросити підтримати даний законопроект, щоб він почав рух. А, звісно ж, якийсь період часу займе для

його вихолощення, і ми матимемо на виході гарний законопроект, соціального плану, для наших громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Михайле.

Я думаю, що ви знаєте про те, що наш комітет знову ж таки не є профільним. Наша компетенція полягає в тому, щоб визначити, наскільки ми можемо ухвалювати такі рішення з огляду на наші стратегічні плани членства в Європейському Союзі. Ну, насправді я думаю, що тут і наші колеги з уряду погодяться, що отакі винятки, вони прямо суперечать праву Європейського Союзу. Оскільки питання в тому, ви пропонуєте цей виняток... ви пропонуєте його на період дії воєнного часу, наскільки я розумію, тобто це скінченний період, і цілком вірогідно, що він міг би підпадати під ці винятки, які пов'язані з безпекою, якщо з цим погодиться зал, так, це які ми маємо в Угоді про асоціацію. Але я так розумію, що в нас уже немає нікого з Мінфіну? Це питання.

ОВЧАРЕНКО В.П. Іванна Орестівна, доброго дня. Є, директор Департаменту податкової політики Овчаренко. Якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка. Так, будь ласка, так-так-так, буду вдячна, будь ласка.

ОВЧАРЕНКО В.П. Дякую.

Ми розглядали цей законопроект і висновок надсилали як до профільного Комітету з питань фінансів, податкової і митної політики, так і до бюджетного комітету. За результатами експертизи ми, на жаль, не підтримуємо цей законопроект, і в частині щодо відповідності законодавству ЄС ми зазначили, що цей законопроект не відповідає законодавству ЄС. Зокрема в Директиві Ради ЄС 112 про спільну систему ПДВ, імплементація

якої в українське законодавство є обов'язковим у зв'язку з наданням Україні статусу кандидата на членство в ЄС, чітко визначено перелік можливих пільг зі сплати цього податку. І ця директива не передбачає звільнення від сплати ПДВ, яке запропоновано законопроектом.

ЛАБА М.М. У даному законопроекті, перепрошую, зняття ПДВ не запропоновано, то в іншому...

ОВЧАРЕНКО В.П. ПДВ акциз. Цей законопроект про ПДВ акциз.

ЛАБА М.М. То 08, це трошки інакший.

ГОЛОВУЮЧА. У будь-якому випадку, я думаю, що тут це те саме, на що вказують і наші фахівці, і може, зараз ми почуємо представників Урядового офісу. Так, Директива 2006/112 точно є порушена цим законопроектом, цих винятків точно не передбачено. Тут повністю поділяю думку Мінфіну. Питання в тому, що чи ми можемо заслуховувати її, такі винятки, посилаючись на...

_____ . Безпекові...

ГОЛОВУЮЧА. Так, на безпекові компоненти Угоди про асоціацію і ці дві статті 472-у і 143-ю, які ми вже неодноразово з вами використовували, колеги, в наших підходах до звільнення від митних платежів, від податкових якихось навантажень тих чи інших компонентів, наприклад, з якими ми, які ми потребуємо для фронту і так далі. Тобто тут була вже ціла низка таких ініціатив.

Пане Олександрє Ільков, Урядовий офіс, будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. Так, дякую. Ми всі сходимося в позиції стосовно невідповідності відповідній директиві. Але, на наш погляд, з огляду на зміст законопроекту обґрунтовувати його винятками, пов'язаними там зі статтями 143-ю, 472-ю угоди, на відміну від, як ви сказали, багатьох інших законопроектів, де ми це робили, не зовсім коректно. Тому що йдеться мова про, власне, пільгу для окремих фізичних осіб та ветеранів війни, постраждалих від війни, придбання для власних потреб. Я просто звертаю увагу, що 143-я – це винятки, пов'язані з безпекою, 472-а – це заходи, пов'язані з суттєвими інтересами безпеки. І, власне, ці винятки повинні бути обґрунтованими і безпосередньо пов'язані з захистом безпекових інтересів держави. Тому, на наш погляд, це трохи не про це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Я думаю, що тут трошки розширена категорія людей буде, бо йдеться про учасників бойових дій. Деякі учасники бойових дій самі змушені придбавати собі транспортні засоби для того, щоб виконувати свої безпосередні військові обов'язки, для пересування і так далі. Це вужча частина тих категорій, які пропонуються цим законопроектом, але в тому числі і стосується це цих учасників бойових дій.

Тому я би пропонувала колегам членам комітету укластися, власне, запропонувала врахувати можливості, да, посилення на статті 472 і 143. Ми вже далі там, з огляду на те, що є інші законопроекти й інші ініціативи, вже на майданчику профільного комітету дивитися, що об'єднувати, як можливо виписувати ті чи інші категорії наших захисників і захисниць... можливості того, щоб вони могли зараз скористатися такою пільгою.

Колеги, чи є якісь інші пропозиції, чи, може, запитання, уточнення? До членів комітету звертаюся.

Можемо тоді, можу ставити проект рішення, який підготував наш секретаріат, на голосування?

ГАЛАЙЧУК В.С. Да, готові.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді я прошу, колеги, визначатися. Проект висновку пропонується наступний. Положення проекту закону не відповідають acquis Європейського Союзу, зокрема Директиві 2006/112, водночас можуть бути застосовані з метою досягнення цілей, передбачених статтями 472 – заходи, пов'язані з суттєвими інтересами безпеки та 143 – винятки, пов'язані з безпекою Угоди про асоціацію.

Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климуш-Цинцадзе – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

_____. Пане Михайле, дуже гарна ініціатива. Сподіваюся, буде підтримка у залі. Не дивлячись на наш висновок, зрозуміло пані голова сказала, у нас трохи інший профіль, але дуже гарний законопроект. Звісно, за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення одностайне. Дякую, пане Михайле, що ви підключилися до нашого комітету.

ЛАБА М.М. Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Переходимо з вами, колеги, знову ж таки на початок порядку денного нашого, перший і другий законопроекти, це теж основний і альтернативний законопроекти. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" щодо врегулювання процедури обрання (призначення) суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад. Законопроект від 21.12.2022 року з реєстраційним номером 8296, поданий народними депутатами Дирдіним, Павлішем та іншими. І альтернативний 8296-1, трошки інакше він називається: проект Закону про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" щодо удосконалення процедури обрання суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад, поданий 4 січня 2023 року народним депутатом Мамкою.

Я, очевидно, буду просити, якраз бачу, є пані Людмила Сугак, виконуюча обов'язки міністра юстиції, напевно, від Міністерства юстиції. Потім хотіла би почути представників судової влади, різних інституцій, стосовно тих двох законопроектів.

Пані Людмила.

СУГАК Л.П. Доброго дня, шановна Іванна Орестівна, шановні народні депутати! Обидва законопроекти ми розглядали. По обох законопроектах ми направили деякі наші зауваження до головного комітету.

Якщо ми говоримо, наприклад, спочатку про законопроект 8296, то ми звертали увагу, що законопроектом пропонується викласти положення, якими передбачити, що голова місцевого суду, голова апеляційного суду і спеціалізованого суду, їх заступники обираються на посаду зборами суддів. Але, разом з тим, автори законопроекту не передбачили жодних критеріїв, за якими Головою Верховного Суду здійснюватимуться призначення суддів на адміністративні посади з переліку запропонованих.

І також законопроектом пропонується передбачити, що тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя припиняє його повноваження

на адміністративній посаді, але, разом з тим, не передбачено процедури поновлення у разі скасування такої процедури. Тому ми вважаємо, що цей законопроект потребує відповідного доопрацювання.

В принципі, аналогічне зауваження у нас є і по законопроекті 8296-1, де ми говоримо про те, що припинення повноважень судді на адміністративній посаді вже передбачено приписами статті 20 Закону України "Про судоустрій і статус суддів". І тут ми говоримо, що недоречно приймати окреме рішення Радою суддів про звільнення судді з адміністративної посади, оскільки зняття з такої посади відповідного суду більше як два повних строки поспіль.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Людмило.

Я бачу, що у нас є і член Вищої кваліфікаційної комісії суддів пан Руслан Сидорович. Я думаю, що ВККС має теж позицію з цього приводу. Бачу, що є представники Верховного Суду, можливо, є позиція стосовно цих законопроектів. Бачу, є представники Вищої ради правосуддя. Тому, колеги, хто хотів би звернути увагу на якісь речі стосовно цих законопроектів, прошу підняти руку в чаті, щоб я бачила, що так, ні.

Бачу, що Руслан зняв мікрофон. Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М. Я можу висловити позицію, але мені здається, що (а, Вища рада правосуддя... а ні, є) як конституційний орган, який надає висновки, можливо, вони би висловили позицію, потім я би декілька аспектів позначив...

ГОЛОВУЮЧА. Окей. Давайте тоді.

Добре. Давайте тоді, Вища рада правосуддя, хто буде від вас говорити? Вибачте, колеги, вас просто так здалеку не дуже видно.

БОКОВА Ю.В. Добрий день. Дякуємо за запрошення. Член Вищої ради правосуддя Бокова Юлія.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Юліє.

БОКОВА Ю.В. Хочу повідомити, що до Вищої ради правосуддя від Міністерства юстиції надходив лист із проханням висловити позицію щодо ефективності чинного законодавчого механізму обрання суддів на адміністративні посади і звільнення з цих посад, і обмеження строку перебування суддів на цих посадах. А також навести бачення Вищої ради правосуддя.

Вищою радою правосуддя було висловлено свою позицію та направлено до Міністерства юстиції.

Щодо позиції конкретно, то Вища рада правосуддя поділяє занепокоєння щодо ризиків, які виникають у разі тривалого перебування однієї особи на адміністративній посаді, зокрема в контексті забезпечення інституційної незалежності суддів, уникнення надмірної концентрації управлінських повноважень та підтримання ефективного і добросовісного судового врядування.

І з огляду на наведене Вища рада правосуддя підтримує необхідність внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів", згідно з якими суддя, обраний на адміністративну посаду, не може обиратися на одну адміністративну посаду відповідного суду більше, ніж двічі поспіль.

Крім того, ми пропонуємо передбачити в законопроекті норму, відповідно до якої суддя, який обіймав адміністративну посаду в суді два строки поспіль, не може бути обраний на адміністративну посаду в суді протягом 3 років із дня припинення повноважень на адміністративній посаді вдруге. Тобто має бути певний строк, коли ця особа не обіймає посаду цю адміністративну посаду. Отже, на нашу думку, така конструкція законодавчого регулювання унеможливить надмірну концентрацію

адміністративних повноважень в одних і тих самих осіб і забезпечить регулярну змінюваність керівництва судів, а також сприятиме посиленню інституційної незалежності судової влади та підвищення довіри суспільства до правосуддя.

Бувають випадки, коли збори суддів не спроможні обрати голову суду у межах строків, визначених у законодавстві, що зумовлює управлінську невизначеність і загрожує ефективності функціонування суду. Відсутність належного механізму реагування на такі ситуації може призводити до тривалості в адміністративному керівництві, вакууму цього, що своєю чергою негативно позначається на організації роботи суду у процесах розподілу справ і реалізації управлінських рішень. У такому випадку, на думку Вищої ради правосуддя, доцільно законодавчо передбачити механізм, згідно з яким Вища рада правосуддя призначатиме голову суду за результатами співбесіди з кандидатами у разі необрання його зборами суддів.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Юліє, вибачте, я вас переб'ю, тому що ви підкреслюєте ті проблеми, які зазначені, що в цих проектах законів є пропозиція конкретних депутатів вирішення цих проблем.

БОКОВА Ю.В. Так.

ГОЛОВУЮЧА. А ви зараз розповідаєте про загальний підхід ВРП стосовно того, як би ви бачили (так?) це вирішення.

БОКОВА Ю.В. Так.

ГОЛОВУЮЧА. Це концептуальна така розмова. Я просила би, і я бачу вже там відмінності в тому підході, який ви пропонуєте у порівнянні з тими підходами, які запропоновані цими законопроектами. Але ми розглядаємо конкретний зараз законопроект, і якраз на предмет відповідності, наскільки

те завдання, яке у нас зазначено в дорожній карті, яке ми маємо виконати, наскільки той вид реалізації цього завдання, яке пропонується і одним, і другим законопроектом, відповідає нашим євроінтеграційним зобов'язанням, на думку в тому числі ВРП. То чи є така оцінка у вас? Я прошу...

БОКОВА Ю.В. Я зрозуміла, я зрозуміла питання.

ГОЛОВУЮЧА. Так, дякую.

БОКОВА Ю.В. І ми вважаємо, що законопроекти, які запропоновані, підлягають доопрацюванню з урахуванням пропозицій і висновків Вищої ради правосуддя.

ГОЛОВУЮЧА. Ще хотіла би уточнити, чи ці висновки були надіслані так само в профільний комітет? Чи тільки у Мін'юст?

БОКОВА Ю.В. Ми направляли на запит Мін'юсту. Тільки в Мін'юст.

ГОЛОВУЮЧА. Я зрозуміла, а чи, тоді хочу зараз запитати, пані Людмила, чи вони, ці пропозиції ВРП, чи були враховані в тому висновку Мін'юсту, який був надісланий вже у профільний комітет?

СУГАК Л.П. Так, Іванна Орестівна, ми закумулювали цю позицію і направили це на профільний комітет.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Тоді давайте зараз Руслан Сидорович, потім пан Расім Бабанли Добре? Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М. Дякую за надане слово. Передусім скажу так, що комісія не висловлювала якихось глобальних застережень до того законопроекту, але це вже доволі давня позиція.

На сьогоднішньому засіданні можу висловити лише підтримку тим пропозиціям і тим застереженням, які прозвучали зі сторони Міністерства юстиції, Вищої ради правосуддя, водночас додатково зацентрувавши увагу на декількох, фактично на трьох аспектах, вірніше, чотирьох, які мені видаються наріжними.

Перше. Законопроект є доволі таки давній, поданий у грудні 2022 року і, справді, торкається тієї проблеми, про яку озвучили і Мін'юст, і ВРП, про те, що коли зборами суддів тривалий час не обирається голова суду, це може становити проблему. Разом з тим, я пригадую ті дискусії, які велися раніше в судових колах, вони зводилися до того, що таке право слід надавати або Раді суддів, або Вищій раді правосуддя. І, можливо, власне, Вищій раді правосуддя, як конституційному органу суддівського врядування в даному випадку це було би найлогічніше.

Другий поінт, другий момент полягає, власне, в продовження цього, що законопроектом пропонується надати таке право одноосібно Голові Верховного Суду. І просто ретроспективно хочу нагадати, що до 2014 року у нас голів судів на місцях призначав, власне, Голова Верховного Суду. І від цієї конструкції суспільство і політикум український відмовилися. І, власне, це вже моє суто суб'єктивне сприйняття, що можливість обрання суддями голови самостійно, воно підвищує рівень, скажімо так, самоорганізації серед суддів і підвищує їхній рівень самосвідомості, що, очевидно, в цілому має позитивний вплив.

Третій момент. Третій момент, він стосується того аспекту, що даний законопроект не є розглянутий профільним комітетом, наскільки я бачу з сайту Верховної Ради, немає позиції Комітету з питань правової політики з приводу даного законопроекту. Відтак важко зрозуміти, яка ж може бути позиція головного комітету: чи на базі ідей, а не тексту доопрацювати

комітетський законопроект, який, власне, відповідатиме євроінтеграційним нашим вимогам, оскільки в євроінтеграційних вимогах звучить удосконалення процедури обрання суддів на адміністративні посади. І в такий спосіб розуміти, як ми можемо рухатися далі.

На загал, ще раз, підтримую позицію Міністерства юстиції і ВРП, що законопроект потребує доопрацювання попри нагальність певних ідей, які в ньому є закладені.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Руслане.

Я хотіла би просто, колеги, вам пояснити, що цей законопроект... ці обидва законопроекти, як основний і альтернативний, це вже просто автоматично відбувається, на основі перегляду після отримання і скринінгів, і кандидатського статусу, і так далі, всіх цих наших підходів і переговорних позицій, які ми отримали вже по першому кластеру, зокрема, було звернення від уряду стосовно того, щоб визнати ці законопроекти такими, що стосується наших євроінтеграційних зобов'язань, тому ми пріоритезували їхній розгляд. І, очевидно, знаєте, коло них стоїть прапорець, це не означає, що знак якості прапорця. Це означає, що це має відношення до наших євроінтеграційних зобов'язань. Але я думаю, що якраз всі ті речі, про які говорили і колеги з ВРП, і пані міністр та і ви говорите, вони насправді... гарна назва, яка співвідноситься з тим, що у нас передбачено дорожньою картою, всіма нашими зауваженнями, а от уже реалізація насправді, як на мене, ні в першому, ні в другому, ні в основному, ні в альтернативному законопроекті не зовсім співвідноситься з нашими євроінтеграційними зобов'язаннями і потребує реального доопрацювання. Тому, напевно, мало би йтися про тире "д" вже на майданчику профільного комітету і далі вже рухатися.

Будь ласка, пане Расіме, вам слово, т.в.о. керівника Апарату Верховного Суду. Будь ласка.

БАБАНЛИ Р.Ш. Добрий день. Дякую, Іванна Орестівна. Думка цілком солідарна з тим, що ви щойно сказали. Дійсно, цей законопроект стосується тієї проблеми, яку зафіксувала Європейська комісія і яка була врахована при розробці дорожньої карти. Це питання відображено також і в Тіньовому звіті.

Верховний суд, коли аналізував ці законопроекти, то надав дуже конкретні пропозиції профільному комітету з питань правової політики, які були саме спрямовані на те, що казала Європейська комісія, і які буквально термінологічним чином ту проблему, коли голови переобираються на строки більше ніж два рази, так, як це на сьогодні передбачено через недосконалість чинних формулювань. Ми це пропонуємо. І, до речі, звертаємо увагу також у висновку, який надсилався у 25-му році, зокрема і на те, що було вказано в Тіньовому звіті, виходить, що за попередній рік. Але водночас, на нашу думку, при доопрацюванні до другого читання ці пропозиції можна врахувати і в межах саме цих законопроектів можна ті проблеми вирішити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Расіме.

Колеги, будь ласка, може Урядовий офіс позиція стосовно одного і другого законопроектів, і можливо у колег членів комітету до когось із представників міністерств чи суддівських органів влади є питання.

Поки колеги визначаються, пане Олександрє, вам слово.

ІЛЬКОВ О.М. Дякую, Іванно Орестівно.

Власне, ми підтверджуємо те, що ці законопроекти спрямовані на виконання наших євроінтеграційних зобов'язань. І, очевидно, не лише за назвою, а в тому числі за їх метою, оскільки вони дійсно мають на меті вирішення проблем процедури обрання суддів на адміністративні посади і звільнення з цих посад. Стосовно способів, якими пропонується вирішити, в нас теж є певні застереження і до першого законопроекту, до нього, напевно, все-таки більше, тому що, власне, наявна достатньо велика кількість

міжнародних стандартів, які в тому числі регулюють роль Голови Верховного Суду України як, власне, очільника судової системи. Це є дійсно в багатьох країнах. І як би ідея наділення Голови Верховного Суду таким правом, вона є не новою в Україні, декілька разів вона в різних ітераціях обговорювалася. Але нам видається, що це не повною мірою узгоджується з тими стандартами Ради Європи, які є у цій сфері. Тому в частині, власне, можливості обрання на адміністративні посади, коли не вирішили цього збори суддів, ми, напевно, все-таки більше підтримаємо ту модель, яка запропонована альтернативним законопроектом. Звичайно, що тут і позиція Вищої ради правосуддя, і позиція Верховного Суду України, і позиція Вищої кваліфікаційної комісії суддів України є надзвичайно важливою, і, безумовно, що вона там потребує доопрацювання вже на майданчику профільного комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександрє.

Чи є, колеги члени комітету, якісь запитання, коментарі, якісь уточнення?

У нас, до речі, досить критичні обидва проекти висновків. І я би пропонувала тоді переходити, якщо немає, ну ми розуміємо з вами, що і якраз всі колеги, які висловлювалися, теж мають аналогічного типу застереження, які в аргументаційних частинах наших висновків, проектів висновків зазначені, то я би пропонувала перейти до ухвалення рішення. І може би ми, просто оскільки вони трошки інакше сформульовані, то я би пропонувала тоді окремо ухвалити і один, і другий висновки.

Немає інших пропозицій, колеги члени комітету? Можемо так, так?

Тоді щодо першого законопроекту 8296 пропонується наступний проект висновку, що проект закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, однак потребує суттєвого доопрацювання з урахуванням наведених зауважень.

Хто – за, колеги? Прошу голосувати.

Климпуш-Цинцадзе – підтримую.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалено одностайно.

І наступний проект висновку щодо законопроекту 8296-1, що проект закону в окремій частині не відповідає цілям та принципам Угоди про асоціацію, міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері євроінтеграції, у зв'язку з чим потребує суттєвого доопрацювання з огляду на наведені зауваження.

Хто – за? Колеги, прошу так само висловлюватися.

Пане Олександр, ви щось хотіли? Зараз, вибачте. Це зараз ви підняли руку, бо я не побачила.

ІЛЬКОВ О.М. Так. Якщо дозволите, Іванна Орестівна.

ГОЛОВУЮЧА. Так. Так.

ІЛЬКОВ О.М. Насправді, так а в чому полягає, власне, невідповідність? Ми бачили проект висновку, ну, це, скажімо, така дуже конспірологічна теорія, яка може мати місце, але от на її підставі робити висновок про те, що там саме невідповідність, де в нас в Угоді про асоціацію

сказано про обрання голів судів, давайте будемо відверті. Те, що він потребує доопрацювання, ми повністю погоджуємося...

ГОЛОВУЮЧА. Давайте так...

ІЛЬКОВ О.М. А говорити про те, що не відповідає угоді...

ГОЛОВУЮЧА. Ми послухаємо нашого фахівця. Я пропоную дати слово нашому фахівцю, я думаю, що Микола (*нерозбірливо*) має бути на зв'язку.

_____. Доброго дня, Іванна Орестівна.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Микола.

_____. З вашого дозволу.

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка. Дякую.

_____. Так, щодо стандартів призначення, обрання голів суддів, якщо коротко, насправді чітких стандартів немає, немає і в праві ЄС, лише, що ми єдине маємо, ми маємо орієнтири. І загалом це йдеться про саме висновки Консультативної ради європейських суддів. Але, знову ж таки, ми знаємо, Європейський Союз постійно наголошує, що країни-кандидати повинні враховувати стандарти, орієнтири і рекомендації. Це, якщо так загалом.

Щодо цього зауваження, яке в нас викликає серйозні застереження, воно, якщо коротко, полягає в тому, що автор законопроекту альтернативного 8296-1, він пропонує визначити так, що судді не можуть обіймати адміністративні посади понад два повних строки. Тобто додається

прикметник "повних". І тут можуть виникнути, на нашу думку, все-таки деякі проблеми і зловживання. Тому що, наприклад, може на практиці виникнути ситуація, коли суддя, наприклад, перебуваючи на другому строці своїх повноважень на адміністративній посаді, будучи головою чи заступником, він, не добудучи до кінця другого строку, може написати заяву на звільнення, добровільно піти з посади. І в такому разі буде така ситуація, що цей суддя вважатиметься таким, що він не відбув два повних строки на адміністративній посаді. І відповідно у разі прийняття норм альтернативного законопроекту він може претендувати тоді знову на зайняття посади і знову пробути два строки.

І тут ми повертаємося знову ж таки до змісту завдань, яке закріплено в дорожній карті з питань верховенства права, де чітко йде завдання для України в рамках євроінтеграції, що перед нами стоїть унеможливлення перебування судді на адміністративній посаді понад два строки призначення чи обрання. Тобто вже починаючи з цього, ми вже починаємо суперечити завданням, які закріплені в дорожній карті з питань верховенства права. І тут ще можна продовжувати знову ж таки, що тут створюється простір для зловживань і перешкоджань у ротації суддів на посаді, надмірній концентрації влади в межах однієї особи. До речі, пан Руслан Сидорович сьогодні зачепив, що у нас є передісторія, певний бекграунд негативний, погана практика стосовно перебування тривалого суддів на адміністративних посадах. Є випадки, де судді перебували по 15-20 років на адміністративній посаді голів судів, і власне, що привернуло увагу і європейських партнерів.

На цьому все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ідеться, пане Олександр, може, відповідаючи знову ж таки на ваше зауваження, дійсно, там Угода про асоціацію не має передбаченого там способу призначення чи там звільнення суддів і так далі, але йдеться про цілі і принципи. Ми ж не говоримо про букву Угоди про асоціацію. Мені здається, що дуже обґрунтовані речі, які стосуються ось цих

двох повних термінів, мені здається, що дуже такі досить ґрунтовні ці застережних.

Будь ласка, давайте так, я бачу, Вадим Галайчук, потім Руслан Сидорович. Будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С. Дякую, пані голово.

Колеги, я пропонував би переформатувати, переформулювати наш висновок, оскільки я теж не бачу невідповідності. Ми прямо пишемо про невідповідність, але і довести невідповідність ми не можемо і не маємо чим, що це не сходиться з принципами, рекомендаціями, ну, дуже, дуже якимось уже загально. Тому я пропонував би, аби ми переформулювали цей висновок і зробили його ідентичним до першого, оскільки доопрацювання не має меж досконалості, доопрацьовувати, напевно, можемо. То буде моя пропозиція.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, пане Руслане.

СИДОРОВИЧ Р.М. Ну, я тут певною мірою хотів би підтримати Олександра Ількова з приводу того, що коли ми стверджуємо невідповідність, то це означає навіть невідповідність духові, то потрібно обговорювати і конкретизувати. Бо, якщо говорити про спосіб обмеження перебування на адміністративній посаді два строки поспіль, то і в основному законопроекті є певні семантичні неточності, які можуть викликати різнотлумачення.

Друге. Давайте будемо чесними самі з собою, більш креативніших аніж правники у прочитанні законів немає. І це не українська специфіка, воно є так у цілому світі. Тому взагалі станом і на сьогодні у нас в законодавстві є оце обмеження перебування два строки. І, власне, та проблема, яка зараз виникла і де подекуди голови судів продовжують перебувати довший строк,

вона мені нагадує свого часу рішення КСУ про те, що, значить, президентство Кучми, що один плюс один дорівнює один. Якщо таким чином рахувати, то, звичайно, що можна дійти до певних там цікавих і не зовсім логічних і правильних речей, але закони пишуться для добропорядних людей, для поганців існує Кримінальний кодекс. Ну, так є. І тому у нас є орган Вищої ради правосуддя, який встановлює відповідні стандарти, який слідкує за дотриманням суддями етичних правил, правил професійної етики і у разі їх порушення притягають до дисциплінарної відповідальності. І у нас тут є найгостріша проблема: що робити із судами, де голови судів не призначаються довго. Отам є проблема, її потрібно вирішувати. Проблема, яка стосується перебування більше ніж два строки підряд, вона є проблема радше не нормативного викладу, а нормативного правозастосування.

Тому і в одному, і в іншому законопроекті вони написані не ідеально, але, мені здається, що симетричний підхід у плані застосування стандартів був би найоб'єктивніший і найчесніший, тому що і один і другий законопроект, його насправді можна доопрацювати. Будуть це бажати автори чи не будуть, це вже питання не до нас, а до авторів або до профільного комітету, який, я вірю...

ГОЛОВУЮЧА. До профільного комітету, безумовно.

СИДОРОВИЧ Р.М. Це принаймні...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Руслане. Дякую, колеги, за цю дискусію.

Тоді з урахуванням цієї дискусії я, якщо правильно зрозуміла пропозицію пана Вадима, пропоную, ставлю на голосування щодо альтернативного законопроекту 8296-1 наступний проект висновку, що проект закону не суперечить міжнародним правовим зобов'язанням України у сфері євроінтеграції, однак потребує суттєвого доопрацювання з врахуванням наведених зауважень.

Правильно, пане Вадиме, я сформулювала?

ГАЛАЙЧУК В.С. Пані голово, правильно.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді прошу, колеги, визначатися, голосувати.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота, підтримую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалене одностайно.

І дякую за включеність у цю дискусію.

Колеги, я зараз буду просити пана Вадима Галайчука перебрати головування і ведення на пункти порядку денного 4-й і 5-й. Я залишаюся на зв'язку, просто перепрошую, мушу вимкнути і звук, і картину буквально на певний час. Але я буду присутня і буду голосувати теж, брати участь у голосуванні.

Дякую.

Веде засідання перший заступник голови Комітету ГАЛАЙЧУК В.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно, пані голово.

Шановні колеги, пункт 4 порядку денного. Проект Закону про внесення змін до Митного кодексу України щодо розширення переліку електрогенераторних установок, які звільняються від сплати митних платежів

при ввезенні на митну територію (номер реєстраційний 15016 від 09.02.26).

Авторство – народний депутат Ніна Южаніна.

Наскільки я розумію, пані Южаніної немає у нас на зв'язку. Прошу секретаріат проінформувати.

_____. Ні, немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає.

Тоді представники Міністерства фінансів, якщо є на зв'язку і готові дати свої позиції, свої висновки щодо цього законопроекту.

_____. Доброго дня, шановні народні депутати і присутні! Міністерство фінансів, Департамент митної політики. Вибачте, наш заступник мав негайно піти на інші заходи.

Стосовно законопроекту 15016. Він передбачає положення щодо розширення пільгового оподаткування електрогенераторних установок, переліку власне електрогенераторних установок в частині законодавства Європейського Союзу. Правові відносини, які регулює законопроект, зафіксовані в Регламенті 1186/2009 "Про створення спільної системи звільнень від мита". Такі звільнення в цьому регламенті не передбачені, тому як би положення законопроекту не відповідають в цій частині актам права законодавства ЄС. Міністерство фінансів по суті законопроект також не підтримує.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олено.

Урядовий офіс, ваша позиція, будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. Дякую, Вадим Сергійович.

Власне, ми підтримуємо позицію стосовно невідповідності. Але в даному випадку вважаємо, що з урахуванням винятків, можливостей винятків, передбачених статтями 143, 472 угоди, то можна визнати законопроект таким, що не суперечить нашим зобов'язанням в рамках Угоди про асоціацію, одночасно констатувавши, що він не відповідає праву Європейського Союзу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександрє. Власне, і в нашому проекті висновку зазначається схожа позиція.

Колеги, якщо є питання, коментарі, будь ласка, зголошуйтеся. Я не бачу піднятих рук.

Тому пропонуватиму голосувати за той проект висновку, який підготував наш секретаріат. А саме, що положення проекту закону не відповідають *acquis* Європейського Союзу, водночас можуть бути застосовані з метою досягнення цілей, передбачених статтями 472 "Заходи, пов'язані з суттєвими інтересами безпеки" та 143 "Винятки, пов'язані із безпекою" Угоди про асоціацію.

Якщо готові голосувати, прошу.

Галайчук – за такий висновок.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Климпуш-Цинцадзе – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Висновок прийнято одноголосно.

Рухаємося далі. Наступний пункт порядку денного 5. Це проект Закону про внесення змін до Митного кодексу та Закону України "Про санкції" щодо врегулювання окремих питань розпорядження іноземними товарами, транспортними засобами комерційного призначення, а також уточнення переліку осіб, відповідальних за сплату митних платежів, та удосконалення окремих митних процедур (номер реєстраційний 14281 від 08.12.2025 року), авторства народного депутата Сиви.

Народного депутата з нами немає, наскільки я розумію, тому теж попрошу представників Мінфіну оголосити вашу позицію, оцінку цього законопроекту. Прошу. Пані Олено, ви?

_____. Так, я, тому що зміни до Митного кодексу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка.

_____. Власне, положення законопроекту частково як би регулюється актами права ЄС, зокрема Главою 4 Розділу V Регламенту 952, що встановлює Митний кодекс Європейського Союзу щодо розпорядження товарами. Водночас це положення не суперечить актам права ЄС. Міністерство фінансів не заперечувало проти розгляду вказаного законопроекту. Профільний комітет рекомендував, є висновок профільного комітету з рекомендацією схвалити цей законопроект у першому читанні і попрацювати до другого.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олено.

Урядовий офіс, ваша позиція, будь ласка, ваші висновки.

ІЛЬКОВ О.М. Ми підтримуємо позицію Міністерства фінансів: він не суперечить нашим міжнародно-правовим зобов'язанням і відповідним актам права ЄС в цій частині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пан Олександр. То, власне, збігається з тим висновком, проектом висновку, який підготували і в нашому секретаріаті, а саме...

І зараз, колеги, якщо немає питань чи бажання прокоментувати це питання... Я не бачу рук.

Тоді ставлю на голосування запропонований проект висновку, ви його бачили: що положення даного законопроекту, законопроект не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Хто – за? Прошу голосувати.

Галайчук – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Климпуш-Цинцадзе – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає тих, хто проти чи утримався. Тобто висновок підтримано одноголосно. Дякую, колеги. І, пані голово, передаю керування засіданням вам.

Веде засідання голова Комітету КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Дякую, колеги.

Ми розглядали вже 6 пункт порядку денного, тому переходимо до відповідно 7-го і 8-го. Це знову ж таки основний і альтернативний законопроекти.

Пункт 7. Це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання (реєстраційний номер 14345 від 30 грудня 2025 року), поданий Кабінетом Міністрів України. І альтернативний проект Закону про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" щодо особливостей застосування його положень під час дії правового режиму воєнного стану та вдосконалення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання (реєстраційний номер 14345-1 від 15 січня 2026 року), поданий народною депутаткою Буймістер.

Колеги, будь ласка, в нас є заступниця міністра, була... є заступниця міністра економіки, довкілля та сільського господарства України пані Анна Артеменко. Вам слово, пані Анно і стосовно кабмінівського, я так розумію, що Мінекономіки якраз було ініціатором, і стосовно альтернативного. Будь ласка.

АРТЕМЕНКО А.І. Дякую дуже, Іванно Орестівно, за надане слово.

Всіх вітаю, шановні члени комітету. Я розпочну так як, дійсно, це вносилося Міністерством економіки і суб'єктом законодавчої ініціативи Кабміном, але разом з тим хочу зазначити, що головним розробником законопроекту був Антимонопольний комітет, тому також би просила потім передати слово колегам з комітету.

Значить, зазначений законопроект було розроблено на виконання Плану України, строк IV квартал 2025 року. Це наші вимоги і відповідно до Звіту про розширення. І цей закон є класичним євроінтеграційним законопроектом, якщо можна так сказати, тому що він і передбачає

імплементацию окремих положень *acquis* ЄС. Він також в межах зобов'язань, які передбачені Угодою про асоціацію, і з початку військового стану дія цього закону була призупинена, і це є однією із ключових вимог станом на сьогодні Єврокомісії в частині необхідності відновлення дії цього закону, незважаючи на військовий стан.

Законопроектом удосконалюється і термінологічна рамка, уточнюється сфера дії закону. Вилучаються певні обмеження функціоналу Антимонопольного комітету як уповноваженого органу. Відновлюються функції, надаються додаткові повноваження. Збільшується та уніфікується розмір незначної допомоги (*deminimis*). Також визначаються умови допустимості державної допомоги для відшкодування збитків, спричинених надзвичайними ситуаціями, включаючи збройну агресію.

Безумовно, предмет регулювання охоплюється правом ЄС, міжнародними зобов'язаннями у сфері євроінтеграції. Це і первинне право ЄС, таке як договір функціонування Європейського Союзу, так і відповідні положення глави 10 "Конкуренція" Угоди про асоціацію.

З нашої точки зору, зазначений законопроект, звісно, не суперечить праву ЄС та міжнародним зобов'язанням у сфері європейської інтеграції. Ми його підтримуємо і вважаємо, що незважаючи на військовий стан, в законопроекті все одно закладені можливості та норми, які нададуть певні особливості його застосування. Наприклад, це норма, яка стосуватиметься, що повідомлення про державну допомогу, яка надаватиметься на відшкодування збитків, спричинених надзвичайними ситуаціями, включаючи збройну агресію, за певних умов не будуть застосовуватись. Тобто ми змінюємо саме по цій державній допомозі, розуміючи резонанс, розуміючи, скільки підтримки зараз надається бізнесу в умовах воєнного стану, і ми по факту запропонували в законопроекті змінити *ex ante* нотифікацію в Антимонопольний комітет на *ex post* виключно з прив'язкою до, ну, причинно-наслідковим зв'язком між допомогою, на яку вони спрямовуються, і відповідним актом, скажімо так, надзвичайної ситуації.

Тому ми просимо підтримати. Вважаємо, що відновлення дії закону, крім наших євроінтеграційних зобов'язань, дозволить також встановити та відновити рівні правила гри і надасть можливість проводити оцінку впливу на конкуренцію і відповідно привести у відповідність всі програми та схеми, які діють станом на сьогодні.

Щодо альтернативного законопроекту, поданого Людмилою Буймістер. Ми його не підтримували, тому що вважали, що основний законопроект містить більш комплексний характер і він в тому числі в контексті євроінтеграційних зобов'язань у повнішій мірі вирішує ті питання, які визначені взагалі метою, необхідною для відновлення дій закону.

Дякую. І я як казала, да, просила би ще слово антимонопольному надати як головному розробнику.

ГОЛОВУЮЧА. Так, звичайно. Будь ласка, у нас має бути державний уповноважений пан Сергій Шершун.

ШЕРШУН С.М. Доброго дня, Іванно-Орестівно, шановні колеги, шановні народні депутати! Від імені Антимонопольного комітету дякую за таку можливість і вдячний, що розглядається дане питання на вашому комітеті. Справді, для нас це важливий законопроект. Це ми, дійсно, долучилися, і це була така командна робота. Ми також дякуємо Міністерству економіки за тісну співпрацю.

Ключове в цьому законопроекті – це дійсно відновлення повноцінного контролю за державною допомогою, а Антимонопольний комітет якраз є уповноваженим органом у цій сфері. Тому це ключове. Водночас він передбачає не технічне відновлення, дійсно, передбачає врахування поточних ситуацій, тому що дія закону не буде поширюватися на території, на якій ведуться активні бойові дії. Тому ми це теж враховуємо. Водночас ключове, як зазначалося, це було приведення у відповідність до європейського законодавства. Тобто ми тісно також працювали з

представниками Європейської комісії і також ми вдячні також колегам з проєкту ЄС COMPASA, які також були долучені до розроблення відповідного законопроєкту. Тому ми всіляко підтримуємо і сподіваємося також на вашу підтримку в тій частині стосовно саме цього законопроєкту.

І коротко ще також хотів сказати по альтернативному законопроєкту. Ми його також не підтримуємо, тому що він, на нашу думку, не відповідає саме вимогам європейського законодавства, також в частині і ПЗЕІ, також він містить численну кількість виключень, що, в принципі, зазвичай не погоджується саме з боку Європейської комісії, і частина його норм знову ж таки не є предметом регулювання, а саме: сфери державної допомоги. Тому в цій частині саме законопроєкт альтернативний пані Буймістер, народного депутата, ми не підтримуємо.

І з вашого дозволу, Іванна Орестівна, хотів також зазначити, що в нас сьогодні також присутні представники, представництва Європейської комісії в Україні, і також Проєкту технічної допомоги Європейського Союзу COMPASA, а саме пан Бенжамін, а також Штефан Сабау. Я, з вашого дозволу, якщо можливо, щоб вони також сказали декілька слів, буду вдячний.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Так, будь ласка. Прошу, хто – пан Штефан, пан Бенжамін?

АМАРА Б. Шановна голова, шановні члени і шановні колеги! Щиро дякую за можливість звернутися до комітету.

(Виступ іноземною мовою)

ГОЛОВУЮЧА. *(Вислів іноземною мовою)*, містер Амара. Колеги, кому потрібен переклад, переклад наявний, тому прошу скористатися перекладом.

Будь ласка. *(Вислів іноземною мовою)*

АМАРА Б. *(Виступ іноземною мовою)*

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

(Вислів іноземною мовою)

САБАУ Ш. *(Виступ іноземною мовою)*

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Сабау.

Колеги, в мене є два уточнюючі, може, запитання. Не знаю, чи пані Анна, чи Шершун Сергій... відповідять на них. Наші фахівці звертають увагу, що є кілька понять, які використовуються у проекті закону, зокрема поняття "отримувач державної допомоги" і "чинна державна допомога", вони потребують трошки додаткового опрацювання термінологічного у зв'язку з неповною відповідністю праву Європейського Союзу. Чи є в залі готовність відпрацювати це до другого читання, відповідно там на майданчику профільного комітету?

ШЕРШУН С.М. Іванна Орестівна, дозвольте, мабуть, я тоді. Да? ...*(Не чути)*, я перепрошую.

Ну, в принципі, з нашого боку ми дійсно розуміємо, що є в принципі деякі моменти, які можна було би уточнити, і ми дійсно готові доопрацювати. Ми вважаємо, що це не є критичні, умовно кажучи, з точки зору узгодження, але якщо це надасть більше чіткості, то ми, звісно, готові їх удосконалити.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

АРТЕМЕНКО А.І. Чи можна дуже короткий коментар стосовно цього?

ГОЛОВУЮЧА. А я, може, пані Анно, ще уточню ще одне запитання, бо я сказала про два, і, може, ви зразу на обидва і зреагуєте ще додатково.

Чи я правильно розумію, що в проекті закону також містяться певні норми, які будуть потребувати, скажімо, повного відновлення після завершення правового режиму воєнного стану та мита? Зараз в переважній більшості цим законопроектом будемо відновлювати роль Антимонопольного комітету, ми неодноразово в своїй роботі насправді комітету стикалися з тим, що ось не вистачає цієї ролі, оскільки вона була відкладена там і обмежена на час дії правового режиму воєнного стану. І тому ці винятки, вони далі, які там, продовжуються з роботи в АМКУ, вони обґрунтовані саме цими винятками у зв'язку зі статтями 143 і 472 Угоди про асоціацію. Це просто додаткове запитання, пане Анні, крім того, що я попередньо питала.

АРТЕМЕНКО А.І. Дякую дуже, Іванно Орестівно.

Насправді ми вже розпочали консультації з представниками профільного комітету. Вчора якраз була зустріч тристороння з Антимонопольним, Мінекономіки і Комітетом економічної політики. Ми будемо припрацьовувати необхідні рамки для подальшого доопрацювання. Тому що ми розуміємо складність, скажімо так відверто, знаходження голосів на цей законопроект у парламенті, особливо в контексті діючого військового стану.

Ви абсолютно так вірно підмітили, що є певні норми, які будуть діяти виключно в межах військового стану. І ми, в принципі, з Єврокомісією в консультаціях також просили як *temp derogation* саме на цей період. Плюс паралельно ми працюємо ще над розробленням великої програми державної допомоги, яка буде специфічно таргетована саме на ту допомогу, яка надається під час військового стану, що у цій відповідності.

Тому це перший крок, перший крок, необхідний для поновлення всього функціоналу, повністю в частині прозорості, підзвітності і тих функцій, які є

та необхідні Антимонопольному комітету. І ми будемо також робити, я думаю, дуже багато такої піар-кампанії позитивної для цього законопроекту і серед депутатського корпусу, серед громадських організацій. Тому що, як завжди, у нас представники місцевого самоврядування, вони 10 років, або 15, вони проти прийняття цього законопроекту завжди були, тому що вважають, що в контексті децентралізації дія цього закону не має поширюватись на місцеві бюджети, тут ми постійно їх контраргументуємо. Але в будь-якому випадку ще багато роботи попереду, ми будемо робити і консультації на різних майданчиках, включаючи майданчик парламенту, і консультацій з організаціями місцевого самоврядування в тому числі, для того щоб знайти відповідний баланс. І знаєте, щоб не було так страшно відновити дію закону, яка передбачатиме контроль, розуміючи, що країна у війні і бізнес потребує додаткової підтримки.

Тому, в принципі, ми будемо спрямовані на те, щоб проаналізувати вже до прийняття цього закону ті програми допомоги, які є ключові в економічному саме блоці, які найбільші для бізнесу. І плюс, з іншого боку, збалансувати і заспокоїти, що, наприклад, будівництво лікарні, дитячого садочку або житлово-комунальна сфера, яка по більшій частині є природною монополією, вона не підпадатиме під дію цього закону і муніципалітети можуть бути спокійні. Тому будемо в подальшому, якщо, звісно, є пропозиції щодо вдосконалення термінологічних апаратів з метою максимального узгодження до *acquis*, звісно, і Антимонопольний готовий, ми готові, будемо вдячні.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пане Олександрє Ільков, Урядовий офіс, будь ласка. І будемо переходити, думаю, до ухвалення рішення, все зрозуміло.

ІЛЬКОВ О.М. Дякую, Іванна Орестівна.

Так, у нас немає застережень до першого законопроекту, він погоджений з Європейською комісією в рамках Плану України, тобто визнаний достатнім для виконання відповідного індикатора.

Стосовно другого законопроекту в нас велика кількість зауважень, тому ми тут поділяємо позицію і Мінекономіки, і Антимонопольного комітету України, що він в частині взагалі не відповідає, а загалом потребує суттєвого доопрацювання.

Дякую

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

В мене ще одне питання, пане Олександр, до вас. З огляду на ось цю дискусію, мені видається, що було би правильно зараз комітетом ухвалити також рішення стосовно того, що ці законопроекти є такими, що стосуються наших євроінтеграційних зобов'язань, відповідно надати їм цього статусу і відповідного там розгляду в... процедури розгляду у Верховній Раді. Чи правильно я розумію, що Урядовим офісом це би теж підтримувалося?

ІЛЬКОВ О.М. Ми підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Окей.

Тоді, колеги, буду зараз звертатися за двома рішеннями. Давайте просто окремо тоді за одним і за іншим законопроектом.

Стосовно 14345. З урахуванням того, що от ми почули також від колег, і те, що вони погодилися на це, пропонується наступний проект висновку. Що проект Закону в цілому не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу, разом з тим потребує термінологічного доопрацювання і окремі норми можуть використовуватися як винятки у зв'язку зі статтями 143 та 472 Угоди про асоціацію.

Хто – за? Колеги, прошу голосувати.

І друге рішення стосовно цього ж законопроекту. Це стосовно визнання його таким, що стосується безпосередньо наших євроінтеграційних зобов'язань. Прошу, колеги, теж висловитися і стосовно цього питання.

Тому, хто – за проект висновку та визнання законопроекту євроінтеграційним, прошу голосувати.

Климуш-Цинцадзе – за обидва рішення стосовно 14345.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за обидва.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за обидва.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за обидва.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за обидва.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення одностайне.

І стосовно другого законопроекту. Ну, він тоді автоматично як альтернативний стає таким, що стосується наших євроінтеграційних зобов'язань. Тому ставлю виключно сам проект висновку на голосування, що проект Закону частково відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу та потребує суттєвого доопрацювання у зв'язку з висловленими зауваженнями. У нас насправді, у наших колег, теж ціла низка зауважень до альтернативного законопроекту.

Хто – за? Колеги, прошу висловлюватися.

Климуш-Цинцадзе – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалено одностайно.

Я дякую, пані Анно. Дякую, пане Сергію. Дякую, колегам з проєкту і з Представництва Європейського Союзу, і пану Штефану, і пану Бенжаміну. Я сподіваюся, що ми дійсно вийдемо на і правильне, і комплексне, хоча все ще часткове, рішення стосовно відновлення роботи АМКУ навіть в цих умовах, в яких ми зараз знаходимося. Дякую, колеги.

Наступний пункт порядку денного, ми з вами розглядали 9-й і 10-й, тому 11-й. Це проєкт Закону про внесення змін до Закону України "Про автомобільний транспорт" щодо гармонізації вимог до режимів праці та відпочинку водіїв і використання тахографів зі стандартами Європейського Союзу (14280 від 08.12.2025), поданий народним депутатом Крейденком.

Я не знаю, чи є ще на зв'язку пан Сергій Деркач, заступник міністра розвитку громад і територій України. Є пан Сергій. Дякую.

Пане Сергію, будь ласка, вам слово.

ДЕРКАЧ С.А. Доброго дня, колеги! У нас є декілька зауважень, ми, в принципі, їх листом направляли. Оскільки ми, скажімо так, досить ґрунтовно з цієї темою працювали останній рік, я сказав би, тому що питання саме по тахографам і про режим роботи і відпочинку водіїв стало одним із таких важливих аргументів наших європейських партнерів для продовження нашої Угоди про "транспортний безвіз" з Європейським Союзом. І вперше минулого року під час продовження Європейський Союз нам якраз критерії по впровадженню відповідних регламентів Європейського Союзу включив як

обов'язковий критерій для того, щоб ми, в принципі, далі з Євросоюзом вели перемовини про подальший розвиток подій в частині спрощених процедур по дозвільних документах для вантажних перевізників.

Значить, що стосується даного законопроекту, я спробую дуже коротко. Перше, ми його не підтримуємо з ключовою тезою про те, що: а) всі норми Європейського Союзу, які регламентують питання тахографів (це Регламент 165) і питання режиму праці і відпочинку (це 561-й), вони вже впроваджені в Україні, вони ступлять в силу повноцінно з липня місяця. Дані відповідні нормативні акти, нормативно-правові акти, вони вже затверджені і заюстовані Міністерством юстиції, і не потребують, скажемо так, впровадження саме в законодавчому акті.

Ми в січні з Європейською комісією проводили нараду першу про ступінь, скажемо так, використання угоди про транспортний безвіз з Європейським Союзом, це робоча група, яка утворена на вимогу цієї угоди, і Європейський Союз, Єврокомісія перевіряли, наскільки ми виконали перший критерій, саме виконання оцих регламентів. І підтвердили, що все, що ми вказали, воно є якраз виконанням повноцінних європейських стандартів щодо тахографів і режиму роботи, відпочинку.

В нас, до речі, по тахографах, коротко скажу, в нас вже близько, більше 30 компаній, які на сьогодні сертифікують і встановлюють тахографи. І у нас вже досить велика кількість автомобілів в Україні навіть зі смарт-тахографами останнього покоління. Тому я думаю, що це дуже хороший приклад для країн Європейського Союзу в тому числі, для деяких. Це що стосується першого компоненту.

Друге. Ми надавали багато зауважень, я не знаю, чи потрібно всі озвучувати. Пані Іванно, ви мені скажіть. У нас є зауваження до конкретно цього законопроекту, тому що саме цей законопроект, він не відповідає на всі питання європейських відповідних регламентів. Що стосується 165-го, то тут в принципі не визначено механізми сертифікації суб'єктів, що встановлюють в тахографи, а у нас це все вже працює, у нас вже є суб'єкти, у нас є

відповідні вимоги, критерії – це все відповідає європейським стандартам. Як я вже сказав, вже близько більше 30 компаній в Україні дають сертифікацію по смарт-тахографах другого покоління.

ГОЛОВУЮЧА. У нас, пане Сергію, теж і у фахівців комітету, до речі, там питання стосовно врахування положень Регламенту 165-го і 561-го, і Директиви 15-ї 2002 року в цьому законопроекті, тому просто, може, почути від вас, чи також стосовно, чую вже по 165-му зауваження (так?), якщо є, так само зауваження по 561-му і по директиві, то прошу це там підтвердити чи спростувати, щоб ми були просто на одній хвилі.

ДЕРКАЧ С.А. Так. Абсолютно. Дякую, пані Іванно.

По 165-му, як я вже сказав, конкретно по механізмі сертифікації суб'єктів, що є ключовим якраз по тахографах. По 561-му Регламенту теж є ряд зауважень.

Законопроект не встановлює і перелік перевезень, на які поширюються вимоги щодо часу відпочинку, а ми, до речі, повноцінно внесли якраз чіткий перелік і навіть спростили ті умови, які були раніше, наприклад, для спецтехніки, яка працює в місті. У нас були теж вимоги по тахографах, зараз їх немає, і це відповідає абсолютно європейським правилам, ну і так далі.

Так само цей законопроект не враховує ЄУТР (Європейську угоду щодо роботи екіпажів транспортних засобів), не містить відповідних виключень, які є в регламенті, терміни, які в законі не відповідають регламенту конкретно по роботі і часу відпочинку, тобто є в регламенті конкретні часові проміжки, коли водій працює, коли відпочиває, і так далі.

Тобто у нас є ряд зауважень. І наша позиція така. Або якщо шановні народні депутати вважають, що саме ці теми і по тахографах, і по часу роботи і відпочинку мають однозначно бути встановлені законом, що не вимагається, то тоді цей законопроект потребує значного доопрацювання. Якщо ні, то ми з боку органу, який формує політику, вважаємо, що, і це

підтверджено на останній робочій групі Європейською комісією про те, що ті норми, які встановлені підзаконними актами, на сьогодні є, відповідають нормам Європейського Союзу щодо тахографів і часу роботи і відпочинку водіїв, і можуть бути повноцінно впроваджені не на рівні закону.

Тому ось така наша позиція. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Сергію.

Я би, до речі, колеги, пропонувала, щоб наші фахівці в аргументаційній частині врахували інформацію, надану заступником міністра, стосовно того, що ті речі, які пропонується регламентувати цим законопроектом, вони вже враховані в підзаконних актах, отримали схвалення відповідне європейських партнерів. Тому, власне кажучи, вони не потребують законодавчого врегулювання, а можуть бути вирішені на підзаконному рівні. Це в аргументаційній частині.

Будь ласка, Урядовий офіс хотіла б почути.

ІЛЬКОВ О.М. Шановна пані голово Іванно Орестівно, наша позиція, що проект закону він в цілому не суперечить нашим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, проте потребує доопрацювання з метою повного врахування положень Регламенту 165/2014 та Регламенту 561/2006.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Це співпадає якраз із позицією міністерства і з позицією наших фахівців. Я пропонувала б переходити до ухвалення рішення, колеги члени комітету. Проект закону не суперечить Угоді про асоціацію та міжнародно-правовим зобов'язанням України, водночас потребує суттєвого доопрацювання з метою врахування положень Регламенту ЄС 165/2014, Регламенту ЄС 561/2006, Директиви 2002/15/ЄС та зазначених зауважень. І додати, як я казала, в аргументаційну частину те, що це вже є питання, які

врегульовані на підзаконному рівні. Якщо немає інших пропозицій, виношу цю на голосування.

Хто – за? Прошу висловлювати, колеги члени комітету.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Просто я не бачу, чи є ще Мельник. Але тоді одностайне рішення.

Дякую, пане Сергію. Дякую за роз'яснення. Колеги, рішення ухвалено.

Пункт 12, колеги, з порядку денного ми з вами зняли з огляду на те, що проект був відхилений Верховною Радою України. Тому пункт 13 порядку денного: проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо відповідальності за порушення вимог законодавства про безпеку та здоров'я працівників на роботі (реєстраційний номер 14109 від 09 жовтня 2025 року), поданий Кабінетом Міністрів України.

Пані Дарія, дякую, що ви з нами, заступниця міністра економіки, довкілля та сільського господарства України. Пані Дарія Марчак, вам слово.

МАРЧАК Д.М. Доброго дня, шановна Іванна Орестівна, шановні народні депутати! Дуже дякую за можливість представити урядовий законопроект.

Цей законопроект розроблено на виконання пункту... Концепції реформування системи управління охороною праці в Україні, вона була

затверджена у 18-му році. Цей законопроект невід'ємно пов'язаний з проектом Закону про безпеку та здоров'я працівників на роботі, який нещодавно комітет розглядав, і цей законопроект доопрацьовано до другого читання. Він має визначити відповідальність роботодавців і працівників за порушення вимог законодавства у сфері безпеки здоров'я працівників на роботі. І цей законопроект пропонує, по суті, кілька технічних правок до Кодексу про адміністративні правопорушення та до Кримінального кодексу.

Зокрема, пропонується по всьому тексту слова "охорона праці" замінити на європейську термінологію "безпека працівника". Також у зв'язку із запровадженням в законодавстві нових підходів до відповідальності роботодавця за порушення законодавства про безпеку і здоров'я працівників з Кодексу України про адмінпорушення виключити положення, якими визнаються неактуальні штрафи.

Також заміна назви центральний орган, що реалізує державну політику в сфері безпеки та здоров'я працівників на роботі, замінюємо в документі. І також суб'єктом кримінального... Визначаємо, що суб'єктом кримінального правопорушення, передбаченого статтею 272 Кримінального кодексу, буде роботодавець або працівник під час виконання робіт підвищеної небезпеки.

Таким чином ми узгоджуємо КПК і Кримінальний кодекс з нормами законопроекту, який підготовлено до другого читання і вже стоїть в порядку денному. Тому ми вважаємо за доцільне і важливе також рухати цей законопроект в бік другого читання, і були би дуже вдячні депутатам, комітету за підтримку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Дарія.

Чи є, колеги члени комітету, до пані Дарії запитання?

Якщо немає, будь ласка, пане Марко, позиція Урядового офісу.

СКРАЛЬ М.А. Дякую, Іванно Орестівно.

Ми підтримуємо цей проект закону, вважаємо, що він не суперечить нашим міжнародно-правовим зобов'язанням у сфері євроінтеграції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Аналогічного висновку наші експерти доходять. Тому я, колеги, пропонувала би перейти до ухвалення рішення, що проект закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу.

Якщо немає інших пропозицій, ставлю цю на голосування. Хто – за? Прошу висловлюватись.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалено одностайно.
Дякую, пані Даріє.

МАРЧАК Д.М. Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, в нас ще є той законопроект, який ми тут дали з вами. Це насправді, як я казала, технічне достатньо рішення, як на мене,

стосовно ратифікації. Проект Закону України про ратифікацію Фінансової угоди "Покращення мереж автомобільних доріг в рамках Ініціативи ЄС "Шляхи солідарності" ("Відновлення транспортних мереж")" між Україною та Європейським інвестиційним банком. Реєстраційний номер зараз новий – 0368 від 10.03.2026 року, поданий Президентом України. Просто, на жаль, ця угода була відхилена Верховною Радою України, тому перевнесено зараз її.

Я звертаюся до колег членів комітету, чи є необхідність там знову представлення цього законопроекту, чи з'явилися якісь додаткові питання у вас, колеги? Чи ми можемо перейти до ухвалення рішення, яке вже ми ухвалювали?

_____. Нема питань.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді я пропоную перейти відразу до ухвалення проекту рішення, що комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти його за основу і в цілому. І визначити, так, як ми й тоді визначали, пані Олену Вінтоняк доповідачкою від комітету стосовно цього законопроекту.

Якщо немає інших пропозицій, то я...

ГАЛАЙЧУК В.С. Готові підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. ...пропонувала би тоді голосувати.

Хто – за? Прошу висловлюватись.

Климпущ-Цинцадзе – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги.

Ми ще маємо законопроекти, що регулюються національним законодавством країн-членів ЄС і не стосуються зобов'язань України в рамках Ради Європи. У нас було підготовлено 35 таких законопроектів, разом з тим, чотири були зараз уже відхилені Верховною Радою України з них. Тому я назву тільки 31 законопроект, і пропоную тоді погодити цей перелік. Це реєстраційні номер законопроектів: 15033, 15031, 15031-1, 15009, 15012, 15011, 15010, 14015, 0342, 13569, 13539, 13660, 12400-1, 14210, 14219, 14219-1, 14383, 15025, 13710, 14080, 14082, 13028, 13220, 13279, 13511, 13516, 13518, 13540, 13541, 13543 і 13544.

Хто – за, колеги, цей перелік? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Одностайне рішення.

А позатим, колеги, ми з вами маємо прийняти вже доопрацьоване відповідно до нашої з вами дискусії рішення за результатами спеціального засідання Комітету з питань інтеграції України до ЄС 27 лютого 26-го року стосовно оцінки прогресу України на поточному етапі переговорів щодо вступу до Європейського Союзу. Вам було розіслано цей доопрацьований проект рішення, він враховує ту дискусію, яку ми мали на комітеті.

Чи є якісь додаткові, колеги, пропозиції чи застереження, питання до цього проекту рішення, чи можу його виносити на голосування?

Тоді я ставлю на голосування доопрацьований проект рішення за результатами спецзасідання нашого комітету 27 лютого 26-го року.

Будь ласка, колеги, хто – за? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення ухвалено одногласно.

І останній пункт порядку денного сьогодні. До нас із вами звернулися колеги з Консультативної місії Європейського Союзу, з якими ми з вами активно і тривало взаємодіємо. І вони пропонують нам провести відповідно такий ознайомчий візит до Риги і до Латвії (трошки ширше ніж Риги). Два дні на східному державному кордоні Латвійської Республіки і кілька днів у Ризі для проведення офіційних зустрічей на політичному рівні, який, якраз це

стосується ознайомлення практик інтегрованого управління кордонами, ну, і складного кордону, так, східному, на східній частині державного кордону Латвії. І, власне кажучи, вони пропонують от всім членам комітету долучитися до цього візиту, і можуть запросити всіх членів комітету, двох працівників секретаріату. А також планують запросити представників Державної прикордонної служби тих регіонів, з якими ми з вами працювали під час наших виїзних засідань, якраз із кожного з тих регіонів, з яким ми з вами працювали. І вони, очевидно, готові покрити витрати на транспорт, готель, добові. Ну, і пропонують там конкретний перелік вже логістики, як вони можуть це забезпечити.

І вони зазначають зі свого боку, що найзручніші місяці для поїздки – це травень або червень. Дати пропонуються: 1-4 травня, 25-28 травня, 23-24 червня. Вибачте, це вони пропонують не враховувати ці всі дати. Вони, до речі, теж нам не підходять, бо в нас або пленарні засідання, або інші великі заходи. І вони чекають від нас відповіді, чи там комітет готовий їхати з таким візитом. Раз.

І друге. Чекають від нас погодження дат. Я дивилася на наші пленарні і непленарні засідання, мені видається, що перший тиждень червня теоретично міг би підпадати під таку можливість, якщо ми будемо готові погодитися на такий візит до Латвії комітетський, ну і, власне кажучи, уже відпрацювати його, це достатньо, два з половиною місяці, для його такої ґрунтовної підготовки.

Що скажете, колеги, прошу. Я хотіла би почути ваші...

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за. Абсолютно підтримую.

ВІНТОНЯК О.В. Тільки за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Так, звичайно, цікавий досвід, тому підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, стосовно цього першого тижня червня? От я це дивилися з точки зору там потенційних пленарних/непленарних...

_____. Звісно, тут повинно, щоб воно з нашими графіками не збігалось, так, в принципі, все влаштовує, особисто мене.

ГОЛОВУЮЧА. Це, я так розумію, буде непленарний тиждень. Якщо ми зараз там отримаємо підтвердження, що це непленарний тиждень, чи можу я тоді від нас погодитися і почати, значить, уже тоді опрацьовувати з КМЄС, визначивши від секретаріату відповідальних стосовно цієї такої двосторонньої поїздки комітету. Так?

ГАЛАЙЧУК В.С. Ну, може, я пропустив, скільки приблизно візит мав би йти по часу?

ГОЛОВУЮЧА. Я так розумію, що тиждень. Два дні – Рига, два дні – східний державний кордон. Плюс доба туди, доба назад.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Вадим, ми вас підстрахуємо, якщо що. Нормально, ми точно їдемо. Олена, я думаю, точно за. Павло нехай долучається.

ВІНТОНЯК О.В. Ми вже точно їхали на Кіпр, знаєте.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Я лишусь на господарстві, колеги, так що ключі будуть в надійних руках.

ВІНТОНЯК О.В. А я пропоную, якщо можна це зробити в травні, то краще це робити в травні.

ГОЛОВУЮЧА. Да, дивіться, там просто...

ВІНТОНЯК О.В. Там співпадінь багато, да? Ясно.

ГОЛОВУЮЧА. Мені здається, що це буде трошки складніший місяць для того, щоб планувати, да, щоб планувати це.

Тому, якщо ви не заперечуєте, буду пропонувати перший тиждень червня. Окей?

ВІНТОНЯК О.В. Погоджуємо.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Так, підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Добре, колеги, порядок денний вичерпано.

ВІНТОНЯК О.В. А, Іванна Орестівна, в мене ще питання...

ГОЛОВУЮЧА. Так, а по IRI, так.

Ми з секретаріатом проговорили, пояснити всім колегам. Було звернення до нас Міжнародного республіканського інституту стосовно того, щоб комітет виступив бенефіціаром офіційним правовим, юридичним бенефіціаром, їхнього великого проєкту, з яким вони працюють з різними політичними силами, політичними партіями. Ми опрацювали це зараз із секретаріатом комітету і вже з колегами з IRI. Ми пропонуємо, щоб вони все-таки звернулися, я допоможу їм це зробити, до комітету (вибачте, зараз, з довгою назвою), який очолюється пані Шуляк, це є комітет, який відповідає...

ВІНТОНЯК О.В. Державного будівництва і місцевого самоврядування.

ГОЛОВУЮЧА. Так, ну, там більше просто, не тільки державне будівництво і місцеве самоврядування. Ми будемо готові працювати з IRI, і вони з нами, якщо ми знайдемо там ці точки перетину. Компетенція і повноваження нашого комітету не зовсім підпадають під ті основні види діяльності, які у них вже є затверджені з їхнім новим донором у вигляді шведського агентства розвитку. Тому будемо, просто допоможемо їм зв'язатися з іншим комітетом. Я думаю, що немає тут ніяких питань стосовно того, що той комітет може виступити повноцінно бенефіціаром відповідно до їхніх повноважень.

Вже говорив Андрій Багринець з представниками. Вже ми сьогодні там це опрацьовували, тому, я думаю, що ми просто знаходимо нормальну формулу, яка буде просто правильною і обґрунтованою, для інституту в тому числі, для Міжнародного республіканського інституту в тому числі.

ВІНТОНЯК О.В. Добре. Дякую. До побачення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги.

Дякую. Все, колеги, порядок денний вичерпано. Всім гарного дня. До побачення.